

Eclass4U

The best Choice for you

Πρόγραμμα Σπουδών:
Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οργανισμών

Eclass4U

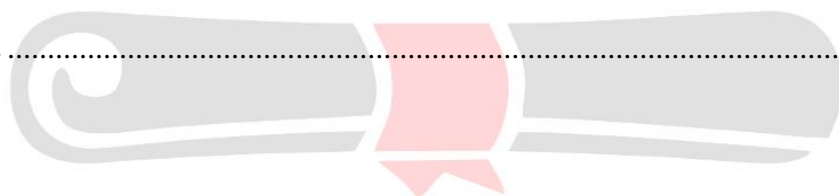
Θεματική Ενότητα:
ΔΕΟ34 Οικονομική Ανάλυση & Πολιτική

The best Choice for you
3^η Εργασία

Ακαδημαϊκό Έτος: 2022-2023

Πίνακας Περιεχομένων

Μέρος Α΄	3
Ερώτηση Α1.....	3
α).....	3
β).....	6
Ερώτηση Α2.....	8
α).....	8
β).....	9
γ).....	10
Μέρος Β.....	11
Βιβλιογραφία.....	11

Eclass4U

The best Choice for you

Μέρος Α΄

Ερώτηση Α1

α)

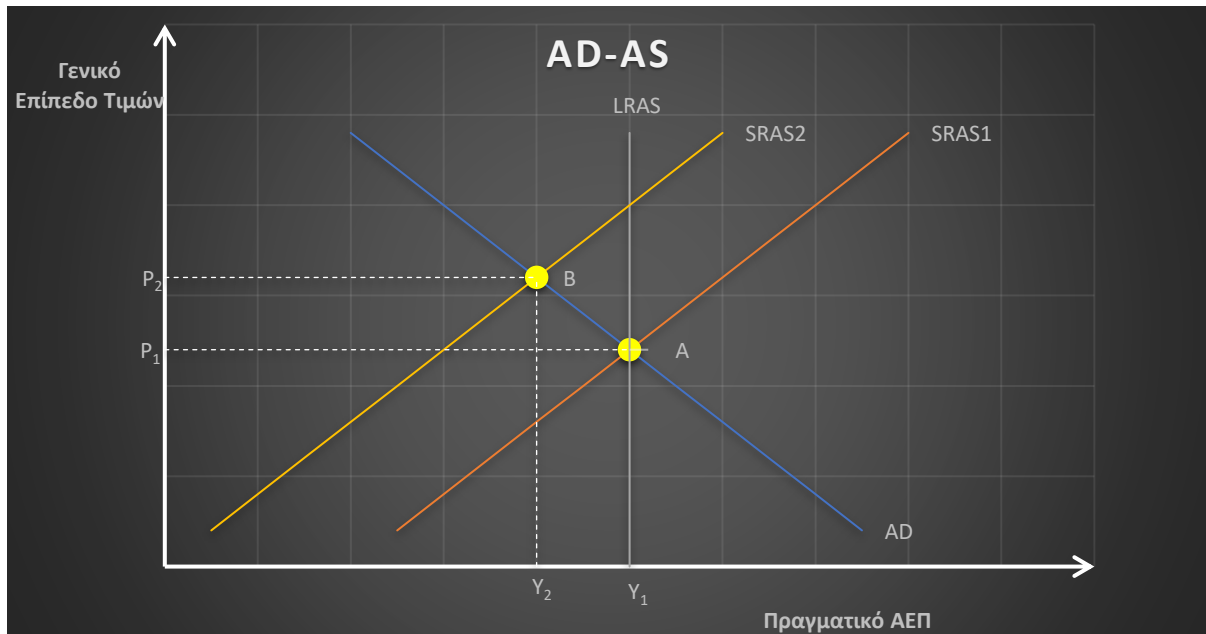
Οι αυξήσεις των τιμών ενέργειας αποτελούν έναν προσδιοριστικό παράγοντα (ή παράγοντα που επηρεάζει) της βραχυχρόνιας συνολικής προσφοράς SRAS (Krugman Wells, 2018, σελίδες 769-771). Συγκεκριμένα η ενέργεια αποτελεί ένα από τα βασικότερα προϊόντα για την παραγωγή, δηλαδή ένα ενδιάμεσο προϊόν και η αύξηση της τιμής του με όλους τους υπόλοιπους παράγοντες σταθερούς οδηγεί αρχικά στην αύξηση του κόστους παραγωγής και μείωση του περιθωρίου κέρδους για τους παραγωγούς. Το κέρδος για τους παραγωγούς αποτελεί βασικό κριτήριο ώστε να αυξήσουν ή να μειώσουν την παραγωγή τους. Αναλυτικότερα, όταν το κέρδος τους μειώνεται, μειώνεται και η διάθεσή τους για παραγωγή και επομένως μειώνεται η παραγωγή των προϊόντων. Αντίστοιχα, όταν αυξάνεται το κέρδος, αυξάνεται η διάθεση των παραγωγών για παραγωγή και ως εκ τούτου αυξάνεται η παραγωγή προϊόντων. Στο δεδομένο παράδειγμα της εκφώνησης, η βραχυχρόνια συνολική προσφορά θα πρέπει να θεωρείται ότι θα μειωθεί εξαιτίας της μείωσης του περιθωρίου κέρδους.

Η μείωση της βραχυχρόνιας συνολικής προσφοράς, θα οδηγήσει την οικονομία σε μια βραχυχρόνια μακροοικονομική ισορροπία, όπου θα καταγράφεται μείωση της προσφερόμενης συνολικής ποσότητας και άνοδος του Γενικού Επιπέδου Τιμών (Krugman Wells, 2018, σελίδες 783-785). Για αυτό το λόγο δημιουργούνται οι πληθωριστικές πιέσεις στις χώρες της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αν ασκήσει περιοριστική νομισματική πολιτική, για τον κατευνασμό των πληθωριστικών πιέσεων, θα προκαλέσει αύξηση των επιτοκίων της αγοράς μέσω της μείωσης της προσφοράς χρήματος. Στο υπόδειγμα της αγοράς χρήματος, η προσφορά χρήματος MS θα μετατοπιστεί προς τα αριστερά οδηγώντας την οικονομία σε ένα νέο σημείο ισορροπίας, όπου θα επικρατούν υψηλότερα επιτόκια και χαμηλότερη προσφερόμενη ποσότητα χρήματος (Krugman Wells, 2018, σελίδες 888-891).

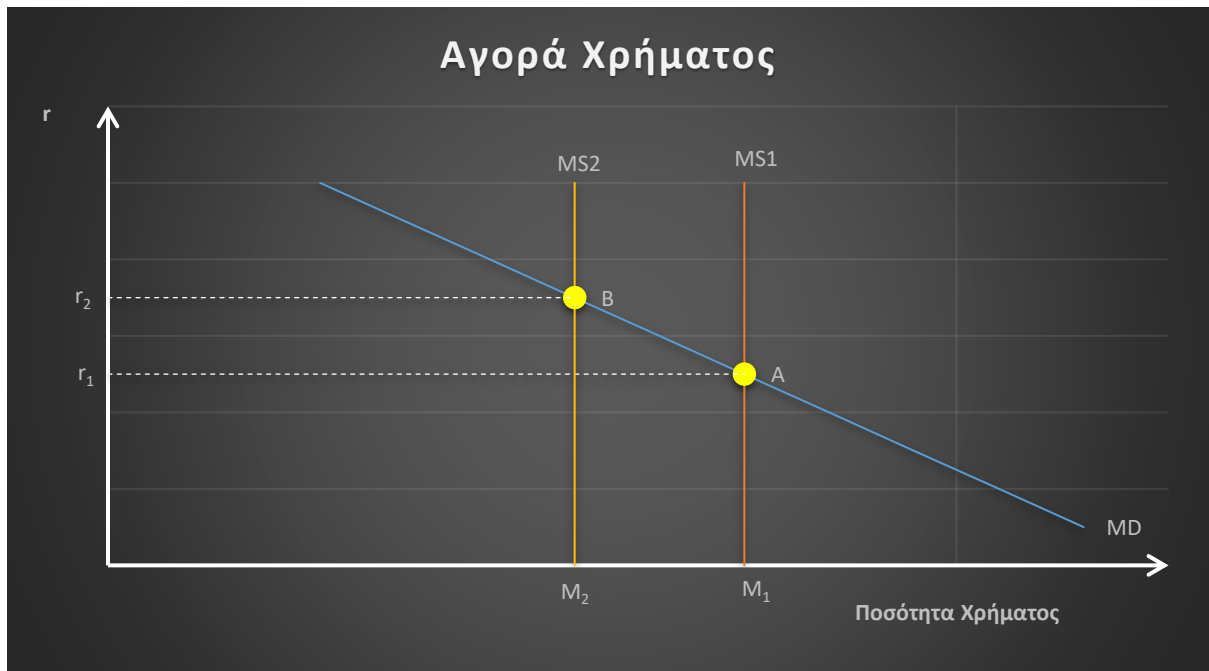
Η συγκεκριμένη ενέργεια από την Κεντρική Τράπεζα με την μείωση της προσφοράς χρήματος έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της Συνολικής Ζήτησης, AD. Οπότε στο Υπόδειγμα της Συνολικής Ζήτησης και της Συνολικής Προσφοράς, εκτός από την μετατόπιση της

καμπύλης της Βραχυχρόνιας Συνολικής Προσφοράς, θα πρέπει να καταγραφεί αντίστοιχα και η μετατόπιση της καμπύλης της Συνολικής Ζήτησης. Η Συνολική Ζήτηση θα μειωθεί μέχρι το εκείνο το σημείο όπου το Γενικό Επίπεδο Τιμών θα επανέλθει στα επίπεδα προ ανόδου των τιμών ενέργειας. Με αυτόν τον τρόπο θα έχουν να μην καταπολεμηθεί η πληθωριστικές πιέσεις αλλά ταυτόχρονα θα δημιουργείται μείωση της συνολικής παραγωγής και περεταίρω ύφεση της οικονομίας. Τα διαγράμματα που ακολουθούν βεβαιώνουν όλες τις μεταβολές των μεγεθών που εξετάζονται στην εκφώνηση.

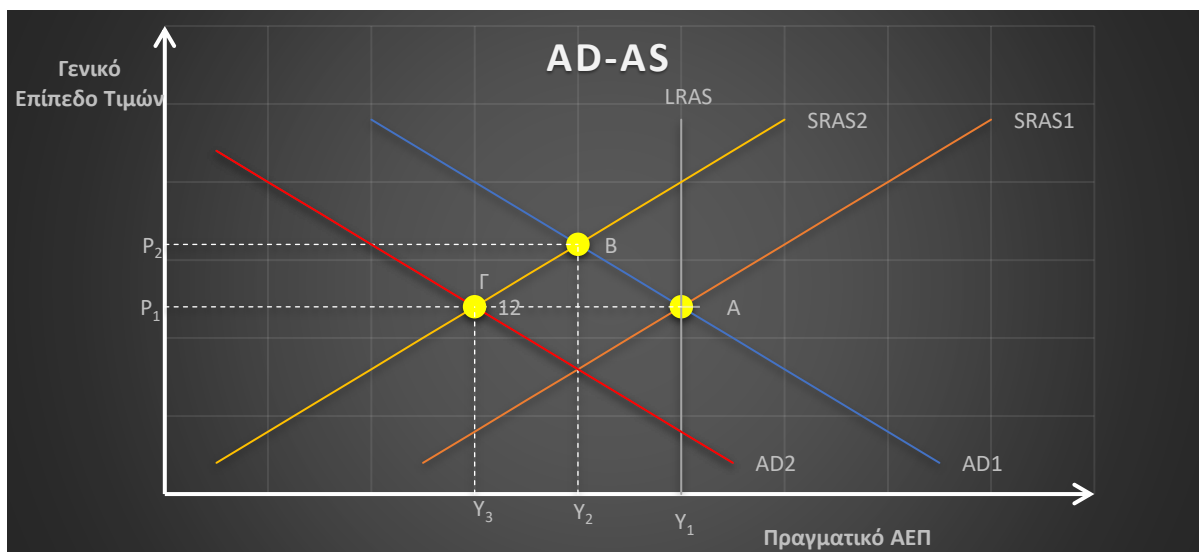
Γράφημα 1: Υπόδειγμα AD-AS

Στο Γράφημα 1, καταγράφονται οι μεταβολές του υποδείγματος συνολικής ζήτησης συνολικής προσφοράς στη βραχυχρόνια σκοπιά, εξαιτίας της ανόδου των τιμών ενέργειας. Αρχικά, μειώθηκε η συνολική προσφορά με την καμπύλη SRAS1 να μετατοπίζεται αριστερά και το υπόδειγμα να ισορροπεί πλέον στο σημείο B, όπου σε σύγκριση με το σημείο A, παρατηρούνται μείωση του συνολικού εισοδήματος και του πραγματικού ΑΕΠ από Y_1 σε Y_2 , ενώ παράλληλα αυξάνεται το Γενικό Επίπεδο Τιμών από P_1 σε P_2 . Αυτή η αύξηση του Γενικού Επιπέδου Τιμών είναι που καταγράφεται στην εκφώνηση της ερώτησης ως πληθωριστικές πιέσεις.

Γράφημα 2: Υπόδειγμα αγοράς χρήματος

Με την κεντρική τράπεζα να ανεβάζει τα επιτόκια, στην ουσία ασκεί περιοριστική νομισματική πολιτική μειώνοντας την προσφορά χρήματος. Όπως φαίνεται η μείωση της προσφοράς χρήματος θα οδηγήσει σε μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς χρήματος προς τα αριστερά και την αγορά χρήματος να ισορροπήσει στο σημείο B έναντι του σημείου A. Στο Γράφημα 2, παρατηρείται ότι η μείωση της προσφοράς χρήματος οδήγησε την οικονομία σε υψηλότερα επιτόκια από r_1 σε r_2 και σε μείωση της προσφερόμενης ποσότητας χρήματος από M_1 σε M_2 . Από τη σχετική θεωρία, προκύπτει ότι η μείωση της προσφοράς χρήματος στην οικονομία έχει ως αποτέλεσμα της μείωσης της Συνολικής Ζήτησης, διότι η αγορά έχει περιορισμένη πρόσβαση σε ρευστότητα και ως εκ τούτου μειώνει τις δαπάνες της, είτε αυτή πρόκειται για καταναλωτικές δαπάνες C, είτε για επενδυτικές δαπάνες I.

Γράφημα 3: Υπόδειγμα AD-AS

Στο Γράφημα 3, καταγράφονται οι συνέπειες της μείωσης της Συνολικής Ζήτησης με την παράλληλη μετατόπιση της Καμπύλης AD_1 προς τα αριστερά, στη καμπύλη AD_2 . Πλέον βραχυχρονίως η οικονομία ισορροπεί στο σημείο Β, έναντι του σημείου Α, όπου το Γενικό Επίπεδο Τιμών επανέρχεται στα προ ανόδου των τιμών ενέργειας, επίπεδα. Το αποτέλεσμα αυτό είναι συνέπεια της άσκησης περιοριστικής νομισματικής πολιτικής από την κεντρική τράπεζα με τη μείωση της προσφοράς χρήματος και την αύξηση των επιτοκίων της αγοράς. Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι η μείωση του γενικού επιπέδου τιμών επιτεύχθηκε με την περεταίρω μείωση του συνολικού εισοδήματος και του πραγματικού ΑΕΠ, βραχυχρονίως.

Συμπερασματικά, η άσκηση της περιοριστικής νομισματικής πολιτικής, μπορεί να ωφελήσει τις προσπάθειες της οικονομίας να αντιμετωπίσει πληθωριστικές πιέσεις. Ωστόσο, η όποια ωφέλεια καταγράφεται μόνο σε βραχυχρόνια σκοπιά και όχι μακροχρονίως. Επίσης, θα πρέπει να ειπωθεί ότι η ωφέλεια στον περιορισμό του Γενικού Επιπέδου Τιμών, πραγματοποιείται με την ύφεση και τη δημιουργία υφεσιακού κενού.

β)

Ο ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας είναι να τιθασεύει τις πληθωριστικές εξάρσεις (ή να περιορίζει τον ρυθμό με τον οποίο αυξάνονται οι τιμές) και να περιορίζει τις υφέσεις και τα υφεσιακά κενά που δημιουργούνται σε μία οικονομία εξαιτίας μείωσης της παραγωγής και κατ' επέκταση του πληθωριστικού κενού που δημιουργούνται. Οι ενέργειες της Κεντρικής

Τράπεζας μπορούν να ωφελήσουν την οικονομία μόνο βραχυχρονίως καθώς μακροχρονίως η οικονομία εμφανίζει την ιδιότητα αυτορρυθμισμού. Στην μακροχρόνια περίοδο, η νομισματική πολιτική δεν μπορεί να παίξει το ρόλο που έχει στην βραχυχρόνια περίοδο, το φαινόμενο αυτό καλείται νομισματική ουδετερότητα στην μακροχρόνια περίοδο. Στην ουσία η Κεντρική Τράπεζα παίζει το ρόλο του σταθεροποιητή της οικονομίας, όταν η δεύτερη εμφανίζει αποκλίσεις στον πληθωρισμό και στη συνολική παραγωγή.

Η Κεντρική Τράπεζα είναι ο αποκλειστικός υπεύθυνος για την αυξομείωση της προσφοράς χρήματος μέσω τριών διαφορετικών ενεργειών, α) τις πράξεις ανοιχτής αγοράς, β) την αυξομείωση του προεξοφλητικού επιτοκίου και γ) τον προσδιορισμό των απαιτούμενων αποθεματικών που θα πρέπει να διακρατούν οι εμπορικές τράπεζες. Με την αύξηση της προσφοράς χρήματος η Κεντρική Τράπεζα ρίχνει τα επιτόκια της αγοράς και τα νοικοκυριά μαζί με τις επιχειρήσεις έχουν μεγαλύτερη και ευκολότερη πρόσβαση σε ρευστότητα με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι δαπάνες και ως εκ τούτου η Συνολική Ζήτηση. Η αύξηση της Συνολικής Ζήτησης οδηγεί σε αύξηση του Γενικού Επιπέδου Τιμών και στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ, δηλαδή του συνολικού Εισοδήματος και της απασχόλησης (μείωση της ανεργίας). Από την άλλη πλευρά, η μείωση της προσφοράς χρήματος θα οδηγήσει σε αύξηση των επιτοκίων της αγοράς και ως εκ τούτου στην μειωμένη Συνολική Ζήτηση καθώς λιγότερα νοικοκυριά και επιχειρήσεις θα έχουν πρόσβαση σε ρευστότητα, οπότε η δαπάνες συνολικά θα μειωθούν. Η μείωση της Συνολικής Ζήτησης με όλους τους υπόλοιπους παράγοντες σταθερούς θα οδηγήσει στη μείωση του πραγματικού ΑΕΠ και σε υφεσιακό κενό, ενώ παράλληλα θα περιοριστεί το Γενικό Επίπεδο Τιμών.

Σε κάθε νομισματική πολιτική θα συμβεί ένα θετικό και ένα αρνητικό για την οικονομία βραχυχρονίως. Για αυτό το λόγο η Κεντρική Τράπεζα προτιμά να αυξάνει τη προσφορά χρήματος όταν το πρόβλημα των υφεσιακών κενών είναι μεγαλύτερο από το πρόβλημα του πληθωρισμού (επεκτατική νομισματική πολιτική) και αντιστοίχως προτιμά να μειώνει την προσφορά χρήματος (περιοριστική νομισματική πολιτική) όταν το πρόβλημα του πληθωρισμού είναι περισσότερο σημαντικό για μια οικονομία απ' ότι η μια ενδεχόμενη ύφεση (Krugman Wells, 2018, σελίδες 888-905).

Ερώτηση Α2

α)

Στο παράδειγμα της εκφώνησης είναι γνωστό ότι αφορά μια οικονομία που είναι κλειστή άρα δεν υπάρχουν εξαγωγές X και εισαγωγές IM . Άρα, για να ισορροπήσει η οικονομία θα πρέπει να ισχύει ότι το Συνολικό εισόδημα Y είναι ίσο με το σύνολο των δαπανών που διενεργούνται μέσα σε αυτή (Krugman Wells, 2018, σελίδες 740-743, 799-803). Το γεγονός αυτό περιγράφεται από τη σχέση:

$$Y = C + I + G$$

Αντικαθιστώντας, σε κάθε μέγεθος του δεξιού μέλους τις αντίστοιχες συναρτήσεις που δίνονται στην εκφώνησης έχουμε:

$$Y = 200 + 0,5 * Y_D + 540 + 500 \rightarrow Y = 1240 + 0,5 * (Y - T + TR) \rightarrow$$

$$Y = 1240 + 0,5 * (Y - 500 - 0,3 * Y + 400 - 0,1 * Y) \rightarrow$$

$$Y = 1240 + 0,5(Y - 100 - 0,4Y) \rightarrow Y = 1240 + 0,5(0,6 * Y - 100) \rightarrow$$

$$Y = 1240 + 0,3 * Y - 50 \rightarrow Y = 1190 + 0,3Y \rightarrow 0,7Y = 1190 \rightarrow Y = \frac{1190}{0,7} = 1700$$

χρηματικές μονάδες.

Άρα, το εισόδημα ισορροπίας είναι ίσο με $Y=1700$ χρηματικές μονάδες.

Η δημόσια αποταμίευση $S_{δημόσιο}$ ισούται με το δημοσιονομικό αποτέλεσμα το οποίο περιγράφεται από τη σχέση $δημοσιονομικό\ αποτέλεσμα = T - G - TR$.

Θα αντικαταστήσουμε στη συγκεκριμένη εξίσωση όλα τα μεγέθη που περιέχει με τις αντίστοιχες συναρτήσεις που δίνονται από την εκφώνηση και οπουδήποτε περιέχεται το Y με το εισόδημα ισορροπίας που βρήκαμε παραπάνω, δηλαδή με $Y=1700$.

$$\begin{aligned} \text{δημοσιονομικό αποτέλεσμα} &= 500 + 0,3 * 1700 - 500 - (400 - 0,1 * 1700) = 510 - \\ &400 + 0,1 * 1700 = 110 + 170 = 280 \text{ χρηματικές μονάδες.} \end{aligned}$$

Άρα, η δημόσια αποταμίευση είναι ίση με 280 χρηματικές μονάδες, δηλαδή η υπάρχει δημοσιονομικό πλεόνασμα της τάξης των 280 χρηματικών μονάδων .

β)

Το κυκλικά προσαρμοσμένο δημοσιονομικό αποτέλεσμα υπολογίζεται με τον ίδιο τύπο που περιγράφει το δημοσιονομικό αποτέλεσμα αλλά αντί για το εισόδημα ισορροπίας χρησιμοποιείται το δυνητικό προϊόν, Y_p , το οποίο από την εκφώνηση δίνεται ίσο με 1500 χρηματικές μονάδες.

Άρα, το κυκλικά προσαρμοσμένο δημοσιονομικό αποτέλεσμα είναι ίσο με:

$$T - G - TR = 500 + 0,3 * Y - 500 - (400 - 0,1Y) = 0,3 * 1500 - 400 + 0,1 * 1500 = 450 - 400 + 150 = 200 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

Το αποτέλεσμα του κυκλικά προσαρμοσμένου δημοσιονομικού αποτελέσματος υποδεικνύει ότι αν το συνολικό εισόδημα συρρικνωνόταν από 1700 χρηματικές μονάδες σε 1500 χρηματικές μονάδες, τότε το δημοσιονομικό αποτέλεσμα θα παρέμενε θετικό δηλαδή θα εξακολουθούσε να υπάρχει δημοσιονομικό πλεόνασμα, ωστόσο θα συρρικνωνόταν κατά 80 χρηματικές μονάδες.

Από τη σχετική θεωρία, το κυκλικά προσαρμοσμένο δημοσιονομικό αποτέλεσμα έχει την ιδιότητα να υποδεικνύει πώς διακυμαίνονται τα έσοδα του κράτους που προέρχονται από φορολογία και πώς διακυμαίνονται οι αντίστοιχες μεταβιβαστικές πληρωμές που θα πρέπει να δίνει το κράτος στα νοικοκυριά, όταν διακυμαίνεται το συνολικό εισόδημα Y .

Κάνοντας χρήση των σχετικών συναρτήσεων που δίνονται από την εκφώνηση για τη φορολογία T και τις μεταβιβαστικές πληρωμές TR , για εισόδημα 1500 και 1700 χρηματικών μονάδων αντίστοιχα προκύπτουν τα εξής αποτελέσματα:

$$1. T_p = 500 + 0,3 * Y_p = 500 + 0,3 * 1500 = 950, T_{\text{ισορροπίας}} = 500 + 0,3 * Y = 500 + 0,3 * 1700 = 1010$$

Άρα, η διαφορά στα φορολογικά έσοδα είναι $1010 - 950 = 60$ χρηματικές μονάδες εξαιτίας της μείωσης του συνολικού εισοδήματος.

$$2. TR_p = 400 - 0,1 * Y_p = 400 - 0,1 * 1500 = 400 - 150 = 250, TR_{\text{ισορροπίας}} = 400 - 0,1 * Y = 400 - 0,1 * 1700 = 400 - 170 = 230$$

Άρα, η διαφορά που προκύπτει στις μεταβιβαστικές πληρωμές είναι $230 - 250 = -20$ χρηματικές μονάδες.

Επομένως, από τις 80 χρηματικές μονάδες που διαπιστώνεται η συνολική διαφορά μεταξύ της δημόσιας αποταμίευσης και του κυκλικά προσαρμοσμένου δημοσιονομικού αποτελέσματος, οι 60 εξ αυτών προέρχονται εξαιτίας της μείωσης των φορολογικών εισόδων του κράτους και οι 20 εξ αυτών προέρχονται από την αύξηση των μεταβιβαστικών πληρωμών κατά 20 χρηματικές μονάδες (Krugman Wells, 2018, σελίδες 815-818).

γ)

Ο πολλαπλασιαστής δημόσιων δαπανών γνωρίζουμε από τη θεωρία ότι περιλαμβάνεται στον

$$\text{τύπο: } \text{πολ\στής} = \frac{\Delta Y}{\Delta G},$$

Ο τύπος αυτός περιγράφει τις μεταβολές που προκαλούνται στο συνολικό εισόδημα, ΔY , εξαιτίας των μεταβολών στις δημόσιες δαπάνες, ΔG .

Επιπλέον, η εκφώνηση ζητά να βρεθεί η μεταβολή στις δημόσιες δαπάνες ώστε πλέον η οικονομία να ισορροπεί στο επίπεδο δυνητικού προϊόντος $Y_p=1500$ χρηματικές μονάδες και όχι στο εισόδημα ισορροπίας $Y=1700$ που είχε υπολογιστεί ότι είναι η τωρινή κατάσταση της οικονομίας. Άρα, θα πρέπει να το συνολικό εισόδημα να **μειωθεί** κατά 200 χρηματικές μονάδες. Αυτό μεταφράζεται αλγεβρικά ότι $\Delta Y=-200$.

Ο δεύτερος τύπος σύμφωνα με τα παραπάνω μετασχηματίζεται ως εξής:

$$\text{πολ\στής} = \frac{\Delta Y}{\Delta AAS} \rightarrow 1,25 = \frac{-200}{\Delta G} \rightarrow \Delta G = -\frac{200}{1,25} = -160.$$

Άρα, με τη βοήθεια του πολλαπλασιαστή αυτόνομων δαπανών προκύπτει το συμπέρασμα, ότι οι δημόσιες δαπάνες θα πρέπει να μειωθούν κατά 160 χρηματικές μονάδες ώστε το συνολικό εισόδημα να μειωθεί κατά 200 μονάδες που ζητάει η εκφώνηση. Οι δημόσιες δαπάνες είναι γνωστό ότι είναι ίσες 500 χρηματικές μονάδες άρα οι καινούργιες δημόσιες δαπάνες θα πρέπει να είναι ίσες με $500-160=340$ χρηματικές δαπάνες.

Επομένως, το νέο επίπεδο δημοσίων δαπανών που απαιτείται ώστε η οικονομία να ισορροπεί στο επίπεδο του δυνητικού προϊόντος είναι 340 χρηματικές μονάδες.

Το είδος της δημοσιονομικής πολιτικής που περιγράφεται από τη μείωση των δημοσίων δαπανών G είναι η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική, η οποία οδηγεί σε μείωση της Συνολικής Ζήτησης, του πραγματικού ΑΕΠ, του Συνολικού Εισοδήματος και της Απασχόλησης (Krugman Wells, 2018, σελίδες 800-805).

Μέρος Β

Ερώτηση	Απάντηση
B1	A
B2	D
B3	A
B4	B
B5	D
B6	A
B7	C
B8	C
B9	C
B10	B

Βιβλιογραφία

- Krugman, P. Wells, R. (2018), *Οικονομική σε Διδακτικές Μονάδες*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

The best Choice for you